

Kunnan avustuksien maksamisen kriteerit - yleiset periaatteet

Hyvltk 27.04.2026 § 39
245/02.05.01.01/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Pauliina Rovio, pauliina.rovio@vaala.fi, p. 0400 855 925

Peruste Hallintosääntö § 21 ja 69

Kunta maksaa yhdistyksille erilaisia avustuksia kuten perustoiminta-avustuksia, kiinteistöavustuksia, työllistämisen kuntalisää sekä kumppanuussopimuksilla myönnettäviä avustuksia. Kohdeavustuksia myönnetään viranhaltijapäätöksellä.

Jotta järjestöjä / yhdistyksiä kohdellaan tasapuolisesti, on avustuksien maksamisen yleiset kriteerit määritelty vuonna 2020 ja hyväksytty kunnanhallituksen kokouksessa 18.02.2020 §45. Kirjanpitolain mukaan yhdistyksen täytyy tehdä tilinpäätös neljän kuukauden kuluttua siitä, kun tilikausi päättyy.

Vähämerkityksellisten de minimis -tukien raportointivelvollisuus Euroopan unionin keskitettyyn rekisteriin on käynnistynyt 1.1.2026. De minimis -tuen raportointivelvollisuus koskee myös kuntia, koska ne myöntävät huomattavan määrän erityyppisiä de minimis -tukia kuten esimerkiksi palkkatukia ja starttirahoja.

De minimis -asetuksen mukaisesti yritys voi olla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Ratkaisevaa on, harjoittaako organisaatio taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla.

Myös voittoa tavoittelemattomat tai yleishyödylliset tahot kuten yhdistykset, innovaatiovälittäjät (teknologiakeskukset ja yrityshautomot), kunnalliset kehittämissyhtiöt sekä kolmannen sektorin järjestöt kuuluvat siten EU:n valtiontukisääntöjen ja de minimis -asetuksen piiriin, jos ne harjoittavat taloudellista toimintaa ja jos muut valtiontuen kriteerit täyttyvät.

Toimenpiteen katsominen valtiontueksi edellyttää käytännössä seuraavien neljän tunnusmerkin täyttymistä (SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohta):

1. Julkisia varoja (esim. valtion, kuntien tai kuntayhtymien varoja) kanavoidaan yrityksiin/taloudelliseen toimintaan.
2. Taloudellinen etu on valikoiva, eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin (esimerkiksi jollekin alalle tai alueelle).
3. Toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua (kilpailuvaikutuskriteeri).
4. Toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (kauppavaikutuskriteeri).

Tukiviranomaisen on ennen de minimis -tuen myöntämistä selvitettävä yrityksen tai yhdistyksen kolmen vuoden aikana saamat muut de minimis -tuet. Kolmen vuoden ajanjaksoa on arvioitava jatkuvasti. Tukipäätöksen on sisällettävä de minimis -asetuksen mukaiset tiedot. Tuen myöntämistä koskevat tiedot on säilytettävä 10 vuoden ajan. De minimis -tuesta ei tarvitse tehdä ennakoilmoitusta tai raportointia komissiolle, mutta 1.1.2026 alkaen komission keskitettyyn rekisteriin tulee ilmoittaa tiedot myönnettyistä de minimis -tuista 20 työpäivän kuluessa tuen

myöntämisestä. Rekisteröintivelvollisuus koskee 1.1.2026 ja sen jälkeen yleisen de minimis -asetuksen ((EU) 2023/2831) ja niin kutsutun SGEI de minimis -asetuksen ((EU) 2023/2832) nojalla myönnettyjä tukia.

Avustuksien maksamisen päivitettyt kriteerit nykytilannetta ja voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaaviksi ovat:

1. Tukea ja avustusta myönnetään seuraaville tahoille:

- rekisteröidyt yhdistykset
- kansalaisjärjestöt
- vapaaehtoista kansalaistoimintaa harjoittavat tahot sekä
- muut mahdolliset tahot, jotka täyttävät asetetut vaatimukset avustuksien saamiselle

2. Kaikkien avustuksia hakevien yhdistysten on toimitettava hakemuksen liitteenä edellisen tilikauden tilinpäätös (tuloslaskelma ja tase liitetietoineen) ja toiminnan- tai tilintarkastuskertomus sekä kuluvan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä tehtävä selvitys edellisestä vuonna saatujen avustusten käytöstä. Tilintarkastuslaissa pienimmät yhteisöt on vapautettu tilintarkastusvelvollisuudesta. Yhdistyksen on tehtävä tilintarkastus, jos sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on täytynyt vähintään kaksi seuraavista kriteereistä:

- 1) taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa.
- 2) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa.
- 3) palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

Lisäksi yhdistyksen on toimitettava yhdistyksen ajantasaiset säännöt. Sääntöjä ei tarvitse toimittaa joka vuosi, mikäli ne eivät ole muuttuneet ja kunnassa on jo yhdistyksen ajantasaiset säännöt. Avustuksen myöntäjällä on oikeus tarkistaa avustuksen hakijan / saajan kirjanpito ja hallinto sekä tarvittaessa tehdä muutakin toimintaa koskevia tarkastuksia.

Avustusta ei myönnetä, ellei näitä asiakirjoja ole liitetty avustushakemukseen tai toimitettu kuntaan jo aiemmin. Edellä mainittuja asiakirjoja ei tarvitse toimittaa kohdeavustuksissa, jotka voidaan katsoa pieni muotoisiksi avustuksiksi. Asiakirjoja ei myöskään tarvitse toimittaa voimassa olevista kumppanuus- tai kiinteistösopimuksissa, ellei niissä erikseen ole asiakirjoja pyydetty.

3. Avustuksia tulee hakea vuosittain erikseen ilmoitettavana hakuaikana avustuslomakkeella (ei koske ns. jatkuvaa avustamista tai kohdeavustuksia). Avustukset myönnetään keskitetysti hakuajan päätyttyä ellei kyseessä ole jatkuva haku kuten esimerkiksi työllistämisen kuntalisä. Avustushakemuksessa on määriteltävä yksilöitynä avustuksen käyttötarkoitus tai peruste avustukselle. Avustuksen hakemisen yhteydessä yhdistyksen tulee joka kerta ilmoittaa kuntaan saamansa de minimis-tuen piiriin kuuluvat tuet tarkasteluajanjaksolta erillisellä lomakkeella.

4. Työllistämisen kuntalisä sekä muut ns. jatkuvat avustukset: Kohdassa 2 pyydetty asiakirjat on toimitettava edellisen tilikauden päättymisen jälkeen viiden kuukauden kuluessa kuntaan. Esimerkiksi mikäli tilikausi päättyy 31.12., on kohdassa 2 pyydetty asiakirjat toimitettava 31.5. mennessä kuntaan. Ellei pyydettyjä asiakirjoja ole toimitettu määräaikaan mennessä, kuntalisää tai muita jatkuvia avustuksia ei voida maksaa. Mikäli kohdassa 2 pyydettyjä asiakirjoja ei toimiteta kuntaan määräaikaan mennessä, kuntalisä ja jatkuvat avustukset laitetaan maksuun seuraavan kuukauden alusta, jolloin kaikki pyydetty asiakirjat on toimitettu kuntaan. Avustuksia ei

makseta takautuvasti. Työllistämisen aloittava yhdistys toimittaa pyydetyt asiakirjat kuntaan ennen työllistoiminnan aloittamista.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Rovio Pauliina Vaalan kunta
Päätösesitys	Hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle, että se hyväksyy esittelytekstin mukaiset päivitetyt avustusten yleiset kriteerit.
Päätös	Hyväksyttiin.